

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

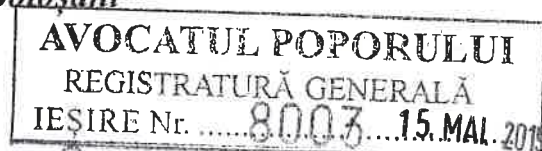

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București

Telefon/Fax: +40-23-052.06.22 Internet: <http://www.avpoporului.ro> E-mail: avpsuceava@avp.ro

Domnului Cristinel-Leonard AROȘCULESEI,

Primar al Primăriei comunei Manoleasa, județul Botoșani

RECOMANDAREA

Nr. 30 din 15 mai 2019

Având în vedere articolul postat, în data de 21.02.2019, de ziarul electronic de informații *BotoșaniNews.ro*, intitulat: „*Caz tulburător la Botoșani! Un copil de 12 ani cântărește doar 6 kilograme. A ajuns la spital*”, în care se prezintă un posibil caz de neglijare a unui copil în vârstă de 12 ani, ce a ajuns la spital malnutrit și deshidratat, **Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu**, sesizarea fiind înregistrată sub nr. 3244 din 25 februarie 2019.

Pentru verificarea aspectelor prezentate în mass-media, ținând seama de faptul că situația descrisă prezintă elementele unor **posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează protecția copiilor și a tinerilor, protecția persoanelor cu handicap, dreptul la ocrotirea sănătății și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică**, prevăzute de art.49, art.50, art.34 și art.22 din Constituția României, precum și **ale unor principii privind respectarea și garantarea drepturilor copilului**, prevăzute de Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Avocatul Poporului a aprobat efectuarea unor demersuri scrise pe lângă Primăria comunei Manoleasa, județul Botoșani și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului (DGASPC)**

Botoșani, acestea fiind realizate prin intermediul reprezentantului cu atribuții în domeniul apărării, protecția și promovarea drepturilor copilului (Avocatul Copilului) din cadrul Biroului teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului.

Cazul a fost semnalat Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani prin **sesizarea nr. 8697/21.02.2019 a Spitalului Județean de Urgență Mavromati Botoșani**, cu ocazia internării, în data de 20.02.2019, a copilului **[REDACTAT]**, atunci când medicii pediatri au constatat faptul că această fetiță avea o greutate corporală de numai șase kilograme la vârsta de 11 ani, că nu era alimentată corespunzător vârstei și că se prezenta în condiții igienico-sanitare precare, aspecte care impuneau, în opinia acestora, intervenirea de urgență a DGASPC Botoșani pentru acordarea unei măsuri de protecție specială, **apreciindu-se că minora se afla într-o situație de risc.**

În ciuda eforturilor cadrelor medicale de la Spitalul Județean de Urgență **Mavromati Botoșani**, **în data de 24.02.2019 s-a produs decesul fetiței** **[REDACTAT]**.

[REDACTAT], la acest deznodământ contribuind probabil nu doar gravele probleme de sănătate pe care acest copil le avea, ci și, într-o anumită măsură, problemele identificate de cadrele medicale la internare, care indicau un anumit grad de malnutriție și deshidratare, fapt relevat de greutatea mică, de numai șase kilograme, pe care o avea la internare, deși medicii au apreciat că greutatea normală la boala de care suferea ar fi trebuit să fie de 20 kilograme.

Din informațiile și documentele puse la dispoziție, în urma demersurilor scrise efectuate, reținem următoarele:

Situația copilului [REDACTAT] era cunoscută încă din data de 09.11.2018, fiind adusă în atenția Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani printr-o sesizare din partea „unui grup de cetățeni ai comunei Manoleasa, sat Loturi”, care semnalau faptul că minora [REDACTAT], încadrată în gradul de handicap grav, era lăsată singură în casă, iar „părinții sunt permanent plecați la birt, mereu beți și neglijenți”.

Din adresa nr. 26012/26.11.2018, înaintată Primăriei comunei Manoleasa, rezultă că s-a solicitat, în conformitate cu art. 5 alin. (3) din Legea 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, monitorizarea situației copilului **[REDACTAT]** (în

perioada noiembrie 2018, decembrie 2018, ianuarie 2019 și februarie 2019) de către asistentul social/asistentul medical comunitar din cadrul Primăriei comunei Manoleasa și transmiterea rapoartelor de vizită prin fax la DGASPC Botoșani.

În urma analizării documentelor ce ne-au fost transmise în copie de DGASPC Botoșani (remise de Primăria Manoleasa) se constată că, cel puțin pentru rapoartele de vizită întocmite de Primăria comunei Manoleasa în datele de 14.11.2018 și 8.12.2018, există suspiciunea că aceste vizite nu au fost efectiv efectuate, întrucât lipsesc atât semnăturile persoanelor despre care se atestă că ar fi participat, cât și viza primăriei, fiind prin aceste omisiuni diferite de celelalte două rapoarte de vizită puse la dispoziție, întocmite pentru perioada supusă monitorizării.

Pe de altă parte, deși în considerentele anchetei sociale nr.5997 din 5 decembrie 2018, întocmită la solicitarea DGASPC Botoșani de către Primăria comunei Manoleasa, județul Botoșani, s-a reținut că fetița era foarte slăbuță, concluzia acestei anchete a fost că nu se impune separarea copilului de mediul familial.

Așadar, există elemente din care rezultă că monitorizarea copilului *[nume]*, de către reprezentanții Primăriei comunei Manoleasa, județul Botoșani, în baza solicitării dispuse prin adresa nr.26012 din 26.11.2018 de DGASPC Botoșani, nu a fost efectuată în mod corespunzător, atât timp cât planează suspiciunea că vizitele din datele de 14.11.2018 și 8.12.2018 nu ar fi fost efectiv efectuate, din moment ce oficialitatea rapoartelor de vizită întocmite pentru aceste date este pusă la îndoială atât de lipsa semnăturilor membrilor care ar fi participat, cât și prin lipsa vizei Primăriei Manoleasa de pe acestea.

Analizând situația de fapt, în raport cu incidența unor norme legale ce nu au fost întru-totul respectate în acest caz, se disting următoarele:

Potrivit art.46 alin.(1) din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare: „*copilul are dreptul de a se bucura de cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și de a beneficia de serviciile medicale și de recuperare necesare pentru asigurarea realizării efective a acestui drept*”, dispozițiile

alin.(3) instituind în sarcina organelor de specialitate ale administrației publice centrale și locale **obligația de a adopta**, în condițiile legii, **toate măsurile necesare pentru:** „...c) **prevenirea malnutriției și a îmbolnăvirilor...**”. În același sens, prevederile alin.(4) impun părinților obligația de a solicita asistență medicală pentru a asigura copilului cea mai bună stare de sănătate pe care o poate atinge și pentru a preveni situațiile care pun în pericol viața, creșterea și educarea acestuia.

Mai mult decât atât, art.49 din același act normativ stabilește **dreptul copilului cu handicap de a beneficia de îngrijire specială, adaptată nevoilor sale**, îngrijirea specială (constând în ajutor adecvat situației copilului și părinților săi) având rolul de a asigura o dezvoltare fizică, mentală, spirituală, morală sau socială corespunzătoare a acestuia.

Dispozițiile art.89 alin. (1) din Legea nr.272/2004 creează copilului dreptul de a fi protejat, printre altele, împotriva neglijării, prin **neglijarea copilului înțelegându-se**, potrivit art.94 alin.(2) din Legea nr.272/2004, „**omisiunea, voluntară sau involuntară, a unei persoane care are responsabilitatea creșterii, îngrijirii sau educării copilului de a lua orice măsură pe care o presupune îndeplinirea acestei responsabilități, care pune în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului...**”.

Pe de altă parte, art. 95 din aceeași lege statuează expres că: „**sunt interzise săvârșirea oricărui act de violență, precum și privarea copilului de drepturile sale de natură să pună în pericol viața, dezvoltarea fizică, mentală, spirituală, morală sau socială, integritatea corporală, sănătatea fizică sau psihică a copilului, atât în familie, cât și în instituțiile care asigură protecția, îngrijirea și educarea copiilor, în unități sanitare, unități de învățământ, precum și în orice altă instituție publică sau privată care furnizează servicii sau desfășoară activități cu copii.**”

Practic, **orice formă de abuz sau de neglijare a copiilor creează premisa producerii unor suferințe care își pun ulterior amprenta asupra dezvoltării acestora**, putând fi astfel periclitate viața, dezvoltarea fizică, mentală, sănătatea fizică sau psihică.

Tocmai de aceea, pentru respectarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copiilor, prevăzut de art. 5 din Legea nr. 272/2004, statul trebuie să acționeze prin activitatea specifică realizată de instituțiile sale și de autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

În acest scop, **dispozițiile art. 118 din Legea nr. 272/2004 stabilesc pentru persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinirea unor atribuții în domeniul protecției copilului, precum cele de la lit. a) – „monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice”, și lit. h) – „înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii”, iar potrivit prevederilor art. 8 alin. (7) lit. a) din Anexa 3 la H.G. nr.797/2017 (Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizată la nivelul comunelor), în domeniul protecției drepturilor copilului, Compartimentul destinat protecției și promovării drepturilor copilului are obligația de a monitoriza și a analiza situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor.**

În raport cu cele prezentate, se constată că **Primăria comunei Manoleasa, județul Botoșani a analizat cu superficialitate cazul fetei** , întrucât nu l-a monitorizat cu atenția necesară, fapt ce a condus la o continuă degradare a stării de sănătate a acesteia, culminând în cele din urmă cu decesul copilului.

Față de aspectele constatate, putem concluziona că în activitățile realizate de Primăria comunei Manoleasa, județul Botoșani, în domeniul protecției drepturilor copilului, există carențe în respectarea dispozițiilor art. 49 alin. (1) din Constituția României și ale prevederilor Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare - art.5 alin. (1) și (3); art.6 lit. a), f), j) și k); art.46; art.49; art.89; art.94;

art.95 și art.118 lit. a) și h). De asemenea, nu au fost respectate nici dispozițiile instituite prin Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizată la nivelul comunelor, aprobat prin H.G. nr.797/2017, prevăzute la art.8 alin. (7), în domeniul protecției copilului.

Având în vedere deficiențele constatate la nivelul Primăriei comunei Manoleasa, județul Botoșani, în temeiul dispozițiilor art.59 din Constituția României și ale art.14 lit. b), art.24 alin. (1) și (2) și art.26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. Primarul comunei Manoleasa, județul Botoșani va dispune, în exercitarea atribuțiilor legale, măsurile necesare pentru respectarea:

a) dispozițiilor Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizată la nivelul comunelor, aprobat prin H.G. nr.797/2017 (art.8 alin. (7) lit. a) din Anexa 3), având în vedere că în domeniul protecției drepturilor copilului, Compartimentul destinat protecției și promovării drepturilor copilului are obligația de a monitoriza și a analiza situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor;

b) prevederilor stabilite, în același sens, de art.118 din Legea nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare (lit. a) – *„monitorizează și analizează situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor, asigurând centralizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante, în baza unei fișe de monitorizare aprobate prin ordin al ministrului muncii, familiei, protecției sociale și persoanelor vârstnice”*, și lit. h)

– „înaintează propuneri primarului, în cazul în care este necesară luarea unei măsuri de protecție specială, în condițiile legii”);

2. Primarul comunei Manoleasa, județul Botoșani va verifica modul în care funcționarii publici cu atribuții în domeniul asistenței sociale din cadrul autorității locale își îndeplinesc obligațiile stabilite prin *Fișa postului* în baza normelor legale în vigoare, vizând/aprobând documentele întocmite de acest compartiment (rapoarte de vizită, anchete sociale, propuneri de măsuri etc.);

3. Primarul comunei Manoleasa, județul Botoșani, va informa instituția Avocatul Poporului, în termen de 30 de zile, cu privire la însușirea Recomandării, precum și referitor la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI

Victor CIORBEA

București, 15 mai 2019